

KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Ваня Атанасова Василева
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление: 3.9. Туризъм (Хотелиерство и туристически пазари)

Относно: конкурс за **доцент** в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм (Устойчиво развитие на дестинациите) в МВБУ.

I. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на МВБУ съгласно Решение на АС с Протокол № 4/12.02.2024 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №29/13.02.2024 г. на Ректора на МВБУ.

II. Кратка информация за кандидата

В обявения конкурс участва един кандидат - д-р Десислава Иванова Алексова, гл. ас. в МВБУ.

III. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът в конкурса е предоставил за разглеждане от научното жури следните попълнени справки:

1. Карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“;
2. Доказателствен материал в т.ч. библиографска справка, резюмета на научните трудове, самите научни трудове и др.

Според предоставените справки кандидатурата на гл. ас. д-р Десислава Иванова Алексова надхвърля значително минималните националните количествени и качествени изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Според справката кандидата покрива 859,5 точки на базата на приетите критерии за националните минимални

изисквания, което надвишава двукратно необходимите 400 точки. На база на проверка на доказателствения материал считам, че няма критерии с фактическо неизпълнение на изискванията.

IV. Обща характеристика на представените за рецензиране публикации

Представените за рецензиране научни трудове са изцяло в областта на туризма и неговото устойчиво развитие, което напълно съответства с направлението на обявения конкурс. Част от публикациите имат интердисциплинарен характер и са свързани с други научни области като защитени територии в България, опазване на околната среда, алтернативен туризъм, обучение по туризъм. Посочените трудове засягат важни и особено актуални въпроси в развитието на съвременното общество.

V. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Относно количествените параметри в положителен аспект трябва да се отбележи фактът, че кандидатът има издадени две самостоятелни книги. От тях едната е монография, а другата е книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд. Представени за рецензиране са една статия и една студия, индексирани в световни бази данни. Част от представените статии и доклади са на чужд език, както и в чуждестранни издания, което популяризира научната продукция на кандидата и я прави видима за по-широк кръг читатели.

Предложеният за рецензиране монографичен труд „Устойчиво развитие на община Чипровци като туристическа дестинация. Създаване на туристически бранд и стратегическо планиране“ включва 415 страници, структурирани в: увод, 4 глави, заключение, списъци на фигурите, таблиците и съкращенията, библиография. Монографичният труд се отличава с изключителна прецизност и задълбоченост при проучването и представянето на изследвания проблем. Използваната методи е подходяща и приложима и за други бъдещи изследвания на други подобни ТСОТ.

Във всички предложени за рецензиране публикации положително впечатление прави фактът, че се разглеждат актуални проблеми на съвременното общество като на преден план изпъква устойчивото развитие. Във всички посочени трудове авторската теза е добре формулирана и ясно представена.

Основните тематични направления и съответно научни приноси в изследователската работа и публикационната дейност на кандидата са:

- приложение на концепцията за *устойчиво развитие* в регионалното развитие на туризма в България (монография, монография базирана на дисертационен труд, статии и доклади в представената библиографска справка под номера 4, 10, 18, 28, 34, 37, 39, 41, студии под номера 52 и 54);
- *защитени територии* в България (6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 24, 53);
- *алтернативен туризъм* с акцент върху екотуризма и неговите разновидности (5, 8, 11, 12, 14, 18, 19, 21, 25, 26, 29, 47, 48, 50, 51, 53);
- управление и конкурентоспособност на *туристическите дестинации* (монографии, публикации под номера 6, 7, 20, 22, 24, 28, 37, 38, 39, 41, 43, 50).

VI. Оценка на получените научни и научно-приложни приноси

На базата на представените по-горе научни и научно-приложни резултати могат да

се обособят следните основни научни и научно-приложни приноси в работата на д-р Алексова:

1. Теоретични приноси за обогатяване и развитие на науката за туризма (Туризмология);

В предоставения за рецензиране монографичен труд са представени и надградени основни теоретични постановки свързани с планиране, развитие и брандинг на туристическа дестинация. Надградени са също предходни проучвания на различни модели на териториалната система за отдиха и туризма (ТСОТ), на база, на които туристическите ресурси, материалната база, административният капацитет, пазарната среда и кадровата обезпеченост на дестинацията са анализирани като подсистеми на ТСОТ.

В предложените за рецензиране статии и доклади са изведени и дискутирани теоретични постановки относно алтернативен, солидарен, доброволчески, образователен и отговорен туризъм, последните от които са слабо застъпени в българската литература. Проучени и дискутирани са също теоретични постановки и добри практики от България в сферата на туристическия брандинг, геймификацията и приложението ѝ в туристическия сектор, образованието и културата.

2. Научно-приложни приноси за проучване на относително слабо изследвани до сега територии;

Проучени и анализирани са добри практики за планиране и развитие на туристическа дестинация на местно ниво, включително слабо развити и обезлюдени райони, които все още не са утвърдени като туристически дестинации. Това е добра основа за тяхното по-добро бъдещо развитие в областта на туризма.

3. Научно-приложни приноси за популяризиране на екологичната кауза и екологичното управленско мислене;

Проучени и дискутирани са проблеми, свързани с опазването на туристическите ресурси, планирането и управлението на туризма в защитените територии. Анализирани са в теоретичен и практическо-приложен аспект различни специализирани видове туризъм и алтернативно туристическо предлагане на дестинациите.

4. Практико-приложни приноси

Като най-значим тук изпъква приносът на монографичния труд свързан с извеждане на стратегическите цели и приоритети за устойчиво туристическо развитие на община Чипровци като туристическа дестинация, обвързани с конкретни мерки за тяхното изпълнение и практически насочен план за действие, които намират приложение в Програмата за развитие на туризма на община Чипровци, която също е разработена от автора.

5. Други приноси

Освен посочените като основни приноси, трябва да се отбележи, че д-р Алексова допринася и за проучване на проблеми, свързани с обучението и управлението на кадрите в туризма, както и за изследване на механизми за устойчиво развитие на туризма в националните курорти в България. В монографичния труд са анализирани съществуващи схеми на туристическо райониране, на база на които е съставена авторска таксономична схема за туристическо микрорайониране и зониране на дестинация. Посочени са добри практики за туристическо зониране на няколко общини в България, разработени от автора. Изведени са европейски критерии и показатели за устойчиво туристическо развитие на местно ниво, като е направен сравнителен анализ с научноизследователския опит на автора в друга дестинация.

VII. Оценка на цялостната работа на кандидата

Оценката на цялостната работа на кандидата включва оценка не само на неговата научно-изследователска дейност, но също и на учебно-преподавателската работа и обществената активност на кандидата. Обстойният преглед на научните публикации на гл. ас. д-р Д. Алексова показва траен и задълбочен научен интерес към проблемите на устойчивото развитие и свързаните с тях тематики, както и съществен научен и практико-приложен принос за развитието на добри туристически практики на местно ниво. Автобиографията на кандидата показва дългогодишен опит в преподаването по туризъм във висшите училища, както и практически опит в туристическия бранш. Д-р Алексова е изключително активна обществена личност, за което свидетелстват големия брой референции, получени от различни общини и организации, членството в Асоциацията на парковете в България, както и управлението на "Креативо.ком" ЕООД и др.

VIII. Критични бележки, препоръки и въпроси

В приложената справка с резюмета на научните трудове, предложени за рецензиране в конкурса при показател 7 се забелязва дублиране и една и съща публикация, която е едновременно с номер 38 и 40. Същевременно в приложената библиографска справка на публикациите е използвана различна номерация, което затруднява работата на научното жури.

Препоръчително е кандидатът да се придържа към минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Изискуемият минимум от 400 точки е надхвърлен с 459,5 т., което лишава кандидата от възможността да използва вече представените публикации в бъдещ конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“.

Препоръчително е сред публикациите със сходен обект и предмет на изследване да бъде подбрана само най-значимата за включване в библиографската справка за участие в конкурса. Например публикации под номера 27, 34, 52, 54 се припокриват до известна степен с монографията, вписана под номер 3 и т.н. Това не понижава чувствително наукометричните показатели на кандидата, нито омаловажава неговите постижения.

Изключителният професионализъм на д-р Алексова би могъл да намери по-широка аудитория с повече публикации в световни бази данни, както и други чуждестранни издания, което би допринесло за по-широко популяризиране на разглежданите актуални, значими и интересни проблеми.

IX. Обобщено заключение

Направените справки свидетелстват, че кандидатът отговаря на минималните национални изисквания и Закона за развитие на академичния състав на Р. България, поради което изразявам положително становище и предлагам гл. ас. д-р Десислава Иванова Алексова да бъде избрана за доцент в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, научно направление 3.9. Туризъм (Устойчиво развитие на дестинациите) в МВБУ.

05.04.2024 г. / гр. Шумен

Подпис:

